

DALYKO (MODULIO) APRAŠAS

Dalyko (modulio) pavadinimas lietuvių kalba	Dalyko (modulio) pavadinimas anglų kalba	Kodas
Žmogaus ir jo pasaulio modelis klasikinėje kultūroje	An Individual and his World in Classical Culture	

Anotacija
Studijų dalyke nagrinėjamas žmogus ir jo pasaulio suvokimo modelis klasikinėje senovės graikų kultūroje, svarbiausiuose literatūros ir filosofijos kūriniuose.

Dėstytojas (-ai)	Padalinys (-iai)
Koordinuojantis: prof. dr. Vytautas Ališauskas Kitas (-i): dokt. Mantas Tamošaitis	Filologijos fakultetas

Studijų pakopa	Dalyko (modulio) tipas
Pirmoji	Bendrųjų universitetinių studijų

Igyvendinimo forma	Vykdymo laikotarpis	Vykdymo kalba (-os)
Auditorinis ir savarankiškas darbas	Pavasario semestras	Lietuvių k.

Reikalavimai studijuojančiam	
Išankstiniai reikalavimai: -	Gretutiniai reikalavimai (jei yra): -

Dalyko (modulio) apimtis kreditais	Visas studento darbo krūvis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
5	130	Viso: 48 val. (32 val. paskaitų; 16 val. seminarų)	82 val.

Dalyko (modulio) tikslas
Modulio tikslas – suteikti studentams platų humanitarinį išsilavinimą bei ugdyti tarpdisciplinines kompetencijas, suteikiant žinių apie Vakarų etinės, estetinės ir politinės minties ištakas, ugdant kultūriškai atvirą, kritiškai ir savarankiškai mąstančią asmenybę.

Dalyko (modulio) studijų siekiniai	Studijų metodai	Vertinimo metodai
Studentai žinos Vakarų etinės, estetinės ir politinės minties ištakas, jų raidą ir reikšmę dabartyje.	Probleminės interaktyvios teorinės paskaitos. Literatūros studijavimas	Rašto darbas; atvirojo tipo klausimai egzamino metu.
Studentai gebės analizuoti ir vertinti klasikinius tekstus, argumentuoti juos komentuoti ir interpretuoti atsižvelgiant į teksto specifiką.	Probleminės interaktyvios teorinės paskaitos. Literatūros studijavimas (konkrečių tekstų aptarimas).	
Studentai gebės parengti probleminį rašto darbą ir veiksmingai dalyvauti diskusijoje.	Rašto darbo pristatymas ir aptarimas auditorijos diskusijoje.	Rašto darbas ir jo aptarimas.
Studentai gebės atpažinti tradicijos recepciją dabarties kultūroje.	Probleminės interaktyvios teorinės paskaitos. Literatūros studijavimas	Rašto darbas; atvirojo tipo klausimai egzamino metu.
Studentai gebės kelti mokymosi tikslus, planuoti mokymosi procesą, dirbti grupėje ir individualiai.	Rašto darbas, klausimų kėlimas, pranešimų pristatymas ir aptarimas,	Rašto darbas ir jo aptarimas.

	dalyvavimas diskusijose.	
--	--------------------------	--

Temos	Kontaktinio darbo valandos						Savarankiškų studijų laikas ir užduotys		
	Paskaitos	Konsultacijos	Seminariai	Pratvobos	Laboratoriniai d.	Praktika	Visas kontaktinis darbas	Savarankiškas darbas	Užduotys
1. Graikų kultūros ištakos: Homeras ir Hesijodas. Poeto figūros reikšmė epinėje kūryboje. Vertybių konfliktas ar koegzistencija: herojinio ir pragmatinio etoso kontrastas Homero ir Hesijodo epuose. Herojinio idealo transformacija ankstyvojoje poezijoje (elegija).	5		2				7	6	Literatūros skaitymas: žr. privalomosios literatūros sąrašą 1, 10-72; 145-160
2. Socialiniai politiniai lūžiai VII a. pr. Kr. Graikijoje ir „egzistencinių“ klausimų iškilimas (socialinio ir fizinio kūno trapumas, santykis su netektimis, senatve). Meilės fenomenologija: vidinio pasaulio apmatai (Alkajas, Sapfo, Anakreonas ir kt.)	5		2				7	5	Literatūros skaitymas: žr. privalomosios literatūros sąrašą 1, 161-178
3. Politinė refleksija kaip graikų racionalumo ištaka: Solonas ir Septynių Išminčių tradicija. Reliatyvizmo iššūkis: miestų-valstybių santvarkų įvairovė ar žmonių prigimties vieningumas?	3		2				5	5	Literatūros skaitymas: Žr. privalomosios literatūros sąrašą 1, p.170-171; 9.
4. Proto atradimas: ikisokratinė filosofija, Herakleitas ir Parmenidas. Kūno atradimas: medicininė mintis. Žmogaus atradimas: sofistai ir Sokratas. Politinės bendrijos atradimas: Periklis. Istorinio pasaulio atradimas: Hekatajas ir Herodotas.	5		2				7	6	Literatūros skaitymas: žr. privalomosios literatūros sąrašą 2; 8; 1, 543-554
5. Aristofano fenomenas: konservatyvioji revoliucija. Komedija kaip demokratinės tradicijos tvirtovė („Debesys“, „Varlės“, „Paukščiai“). Sofoklio fenomenas: tradicijos traģika. Nauja žmogaus samprata prieš mito išmintį („Karalius Oidipas“, „Oidipas Kolone“, „Antigonė“). Platono fenomenas: filosofinė tragedija ir komedija. Vertybinė graikų politinės bendrijos krizė ir platoniškoji išėities perspektyva („Sokrato apologija“, „Faidonas“, „Puota“).	8		2				10	8	Literatūros skaitymas: žr. privalomosios literatūros sąrašą 3, 4, 5, 6, 7
6. Aristotelio sintezė: etikos ir politikos sumokslinimas.	6		2				8	8	Literatūros skaitymas: žr. privalomosios literatūros

Helénizmas: nauji geopolitiniai horizontai ir klasikinio graikiškumo pabaiga. Epikūro etinis projektas kaip klasikinės etikos dekonstrukcija. Klasikinio paveldo mumifikavimas: Aleksandrijos intelektualų literatūrinė ir filologinė veikla.							sąrašą 8	
7. Rašto darbo rengimas, pristatymas, aptarimas			4			4	22	Pranešimo rengimas ir pristatymas, kolegų darbų komentavimas.
8. Pasiruošimas egzaminui ir jo laikymas.							22	Egzamino rašto darbo rengimas
Iš viso	3	2	1	6		48	82	

Vertinimo strategija	Svoris proc.	Atsiskaitymo laikas	Vertinimo kriterijai
1. Rašto darbas (apimtis – 10.000 sp. ženklų).	50	Balandis-gegužė	Rašto darbas vertinamas nuo 1 iki 5 balų. Neatlikus rašto darbo gauna 0. Darbo struktūra ir apimtis. Darbo struktūra aiški ir logiška, pasirinktas tyrimo aspektas leidžia neviršyti nurodytos apimties (1 balas). Analizė ir išvados. Analizė logiška, nuosekli, išsami. Išvados grindžiamos korektiškais analitiniais žingsniais ir tinkamai formuluojamos (3 balai). Mokslinio tyrimo kultūra. Tinkamai elgiamasi su šaltiniais ir citatomis, kurių pateikimas atitinka mokslinio darbo reikalavimus (1 balas).
2. Egzaminas raštu – atvirojo tipo klausimai.	50	Birželis	5 balai: Atsakymai rodo puikias žinias, išsamūs, aiškūs, logiški, struktūruoti. 4 balai: Atsakymai rodo geras žinias, aiškūs, logiški, struktūruoti. 3 balai: Atsakymai rodo vidutines žinias, yra klaidų, stinga logikos arba aiškumo, struktūra ne visai nuosekli. 2 balai: Atsakymai rodo žinias menkesnes už vidutines, neišsamūs, yra esminių klaidų, stinga logikos arba aiškumo, struktūra padrika. 1 balas: Atsakymai rodo žinias tenkinančias minimalius reikalavimus, neišsamūs, yra daug klaidų. 0: Netenkinami minimalūs reikalavimai.

Autorius	Leidimo metai	Pavadinimas	Periodinio leidinio Nr. ar leidinio tomas	Leidimo vieta ir leidykla ar internetinė nuoroda
Privalomoji literatūra				
1. D. Dilytė (sud.)	2008	<i>Graikų literatūros chrestomatija</i>		Vilnius: Mintis
2. Herakleitas	1990	<i>Fragmentai</i>		Vilnius: Aidai
3. Platonas	2009	<i>Sokrato apologija</i>		Vilnius: Aidai
4. Platonas	1999	<i>Faidonas</i>		Vilnius: Aidai
5. Platonas	2000	<i>Puota</i>		Vilnius: Aidai
6. Sofoklis	1988	<i>Oidipas Karalius, Antigonė</i>	Antikinės tragedijos	Vilnius: Vaga
7. Aristofanas	1989	<i>Debesys, Varlės</i>	Antikinės komedijos	Vilnius: Vaga
8. B. Genzelis ir kt. (sud.)	1977	<i>Filosofijos istorijos chrestomatija</i>		Vilnius: Mintis
9. Diogenas Laertijas	2021	<i>Įžymiųjų filosofų gyvenimai ir mintys</i>	Naujasis Židinys-Aidai,	https://nzidiny.lt/diogenas-laertijas-izymiuju-

			2021, nr. 5	filosofu-gyvenimai-irmintys-nz-a-nr-5/
Papildoma literatūra				
Pierre Hadot	2006	<i>Antikos filosofija – kas tai?</i>		Vilnius: Aidai
Gerald A. Press	2007	<i>Plato: A Guide for Perplexed</i>		London–New York: Continuum
Naglis Kardelis	2002	<i>Poetinė Hesiodo „Teogonija“</i>	Hesiodas, <i>Teogonija</i>	Vilnius: Aidai
Dalia Dilytė	2007	<i>Senovės Graikijos kultūra</i>		Vilnius: VU leidykla